

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET AL DESCANS (CONTAMINACIÓ ACÚSTICA)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 24 d'agost de 2023, el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava la seva disconformitat per les molèsties que generaven cada any les actuacions musicals que es duïen a terme durant els actes de la Festa Major de Sants.

El ciutadà manifestava que els nivells de so dels equips musicals eren excessius, així com els horaris en què acabaven les actuacions musicals, que no permetien poder descansar adequadament al veïnat durant els dies de la festa major.

En una reclamació presentada a l'estiu de 2022 se li va respondre que s'instal·laven uns limitadors de so durant els concerts i que es treballava per tal d'aconseguir que les festes causessin el mínim de molèsties al veïnat resident al barri, però la realitat és que continuaven patint les mateixes molèsties que cada any.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se **al Districte de Sants-Montjuïc i a la Gerència de Coordinació Territorial** per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

El dia 12 de setembre de 2023, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

Els dies 26 de novembre de 2023 i 22 d'abril de 2024, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. Els escrits exposen les actuacions dutes a terme per l'Ajuntament.

CONSIDERACIONS

1. Retard en la resposta municipal

L'Ajuntament ha trigat **més de set mesos** a facilitar a la Sindicatura de Greuges de Barcelona tota la informació que es va sol·licitar per resoldre la queixa. Aquest termini supera amb escreix el que pot considerar-se un temps raonable, d'acord amb els principis d'eficiència i bona administració amb què han de regir-se els serveis municipals. Així mateix, **incompleix el deure de col·laboració** establert per l'article 3.7 de la normativa reguladora de la institució de la Sindicatura de Greuges de Barcelona (aprovada per la Comissió de Govern en sessió del 19 de gener de 2005).

D'acord amb aquests fets, **es recorda a la Gerència de Coordinació Territorial** l'obligació de col·laborar amb aquesta Sindicatura per tal que pugui desenvolupar adequadament la seva tasca de supervisió dels serveis municipals i alhora vetllar pels drets de la ciutadania.

2. Les actuacions dutes a terme per minorar les molèsties

Des del Districte de Sants-Montjuïc ens informen que es treballa perquè la ubicació dels escenaris en el marc de la Festa Major de Sants —aspecte al qual fa referència el ciutadà— compleixi les condicions establertes quant a seguretat i protecció civil, i també quant als límits acústics establerts per als aparells reproductors de so.

En aquest sentit, des del Districte, **quan hi ha un espai o carrer per al qual es reben queixes i reclamacions per soroll, es demana l'elaboració d'un estudi d'impacte acústic** a l'òrgan competent en la matèria. Actualment disposen d'aquests estudis en els carrers següents: Masnou, Watt, Papin, Violant d'Hongria, Alcolea, Muntadas, jardins de la Rambla de Sants, Puiggarí, Guitard, Comtes de Bell-lloc, jardins de Can Mantega, passeig de Sant Antoni i el parc de l'Espanya Industrial.

Segons ens indiquen, totes les recomanacions que han pogut derivar-se dels informes acústics elaborats en els carrers esmentats no només s'apliquen a aquests carrers, sinó també a aquells que presenten unes característiques similars.

Així, **cada any s'instal·len uns limitadors de so** amb l'objectiu de disminuir al màxim les molèsties que les actuacions musicals puguin causar al veïnat, ja que aquestes tenen un horari de funcionament nocturn autoritzat fins a les dues de la matinada, de diumenge a dijous, i fins a les tres de la matinada els divendres i dissabtes.

Ara bé, tal com exposa el consistori, no es disposa de suficients aparells limitadors per poder instal·lar-ne un a cada escenari on es fan actuacions musicals, per la qual cosa

cada any s'ha de fer una selecció dels carrers on s'instal·laran els limitadors de so en funció de la programació de les activitats musicals i les queixes recollides en l'anterior edició de la festa major.

L'any 2023 es van poder instal·lar limitadors de so en dotze dels espais de celebració que més molèsties ocasionaven al veïnat. Per a cada ubicació on s'instal·la un limitador de so, després s'elabora un informe acústic en el qual es reporta com han funcionat les activitats musicals realitzades.

També es duen a terme reunions de seguiment entre els cossos de seguretat i les persones responsables de l'organització de la festa major. Atenent les incidències que hagin pogut tenir lloc, es tracta amb tots els actors implicats i es prenen les mesures adients perquè no es repeteixin, de manera que s'ajusten els dispositius municipals que siguin necessaris amb l'objectiu prioritari de causar les mínimes molèsties al veïnat.

3. Les activitats de festa major

Les activitats de festa major, com les que es programen al barri de Sants, així com al barri de Gràcia, **tenen una trajectòria històrica i un arrelament cultural i popular** que des del consistori es vol promocionar i mantenir, ja que es considera que són valuoses i beneficioses per als barris.

També es pretén que tota la ciutadania pugui gaudir de les celebracions, i per això es vetlla per tal d'afectar el mínim possible els drets de les persones residents en aquests barris.

En aquest cas, **la Festa Major de Sants té una durada de set dies** d'activitat consensuada als carrers que tenen guarniment. La resta de l'any només s'autoritza algun dinar popular en funció del calendari festiu.

Cal tenir en consideració que el guarniment dels carrers representa un gran esforç per a les comissions dels carrers, així com per a totes les persones veïnes que hi col·laboren. Per aquest motiu, es permet aquesta durada de les festes, per tal que tothom pugui gaudir dels decorats que es munten i s'instal·len als carrers participants.

No hi ha uns criteris generals en l'àmbit de ciutat per tractar les activitats que es duen a terme durant les festes majors. Tanmateix, des de la Ponència Tècnica d'Esdeveniments i des dels Districtes implicats sí que es treballa per gestionar i dimensionar l'afectació d'aquests esdeveniments dins el calendari general de la ciutat. Això es fa per racionalitzar l'ús de l'espai públic de manera que permeti mantenir un equilibri just quant als usos que se li donen i les afectacions que inevitablement generen.

4. El dret al descans vs. el dret a l'oci de la ciutadania

La Sindicatura de Greuges és conscient de les molèsties que poden provocar les celebracions lúdiques i festives a l'espai públic. Val a dir que l'ús de la via pública amb motiu de festes majors o festes populars és una pràctica habitual als municipis. Tanmateix, es tracta de fer possible, sempre que es pugui, la conciliació entre el dret a gaudir de la festa a l'aire lliure i els drets a disposar d'unes condicions de vida saludables, així com que es respecti la intimitat a l'interior dels habitatges.

Recordem que la prevenció i la vigilància per evitar, prevenir o reduir, amb caràcter prioritari, els efectes nocius (les molèsties incloses) i els danys que es puguin derivar per a la salut humana o el medi ambient de l'exposició al soroll ambiental són aspectes recollits àmpliament en la normativa mediambiental.

Així mateix, el Tribunal Europeu de Drets Humans (TEDH), en la seva argumentació, posa en evidència la importància que les immissions sonores tenen en la vida de les persones, i afirma que el soroll, en la societat actual, pot arribar a representar una font permanent de pertorbació de la qualitat de vida de les persones. El TEDH també ha afirmat reiteradament que **els drets humans i les llibertats fonamentals que les autoritats han de protegir han de ser efectius i han de prevaldre.**

En aquest sentit, la Carta de drets i deures de Barcelona estableix que totes les persones tenen dret que la seva vida privada, personal i familiar sigui respectada, i a gaudir de la tranquil·litat dins la ciutat, tolerant només les immissions innòcues o emparades en l'interès general. La carta també disposa que **l'Ajuntament ha de controlar tota mena d'emissions perjudicials per a la salut** (art. 13 i 31).

Per aquest motiu, en les autoritzacions de les activitats musicals a l'espai públic, a més d'establir-se l'horari de durada de les activitats, se'n condiciona el funcionament perquè es respectin els nivells màxims acústics establerts.

En aquest punt convé fer una reflexió: si bé és cert que a les ciutats hem de poder viure d'una manera confortable, no ho és menys que **les dinàmiques d'ús de l'espai públic poden confrontar els interessos de la ciutadania.** Amb això, volem dir que tan legítim és voler gaudir de les festes i celebracions al carrer com voler descansar al mateix domicili sense patir el soroll que provoquen aquests esdeveniments.

Aquestes dinàmiques d'ús de l'espai públic impliquen que l'Administració ha d'esmerçar els seus esforços a fer compatible el dret al descans amb la realització d'aquests esdeveniments, a fi d'aconseguir una ponderació adequada del dret al descans i el dret a l'oci de la ciutadania.

Per tant, cal vetllar pel fet que es compleixin els índexs permessos d'immissió acústica, fer un control estricte dels horaris autoritzats i **valorar la possibilitat de fer canvis periòdics d'ubicació dels escenaris on tenen lloc aquest tipus de celebracions.**

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació municipal pot continuar millorant per tal d'aconseguir una conciliació satisfactòria dels diferents drets presents: el dret al descans i el dret a l'oci de la ciutadania.**

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar al Districte de Sants-Montjuïc** que gestioni la instal·lació dels limitadors de so que siguin necessaris per cobrir tots els escenaris on es facin activitats musicals nocturnes en el marc de la Festa Major de Sants.
- **Recomanar al Districte de Sants-Montjuïc** que canviï la ubicació dels escenaris dins d'un mateix carrer perquè no siguin sempre les mateixes persones les més afectades.
- **Suggerir a la Gerència de Coordinació Territorial** que impulsi l'establiment d'uns criteris genèrics per gestionar els esdeveniments que s'autoritzen a l'espai públic, en el marc de les festes majors dels diferents barris de la ciutat.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.

**SINDICATURA
DE GREUGES**
DE BARCELONA

David Bondia Garcia

Ronda Sant Pau, 43-45
08015 Barcelona
93 413 29 00
sindicaturabarcelona@bcn.cat
www.sindicaturabarcelona.cat